

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН

ФАКУЛТЕТ „МЕДИЦИНСКИ КОЛЕЖ“ – ЦЕНТЪР ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

КАТЕДРА „МЕДИКО-ДИАГНОСТИЧНИ ДЕЙНОСТИ“

ТЕЗИСИ НА ПРАКТИЧЕСКО УПРАЖНЕНИЕ № 6

**ЗА РЕДОВНО ЗАНЯТИЕ И САМОСТОЯТЕЛНА ДИСТАНЦИОННА
ПОДГОТОВКА ПО**

„УЧЕБНА КЛИНИЧНА ПРАКТИКА“

**ЗА СТУДЕНТИ ОТ МУ – ПЛЕВЕН, РЕДОВНО ОБУЧЕНИЕ,
СПЕЦИАЛНОСТ**

„РЕНТГЕНОВ ЛАБОРАНТ“

**ТЕМА: „РАБОТА С ПРЕНΟΣИМ РЕНТГЕНОВ АПАРАТ ПРИ ЛЕГЛОТО НА
ПАЦИЕНТА“.**

Гр. Плевен

2020 год.

ТЕЗИС
III -СЕМ. Специалност “Рентгенов лаборант”
“Учебна клинична практика”
Учебна база – Отделение „Образна диагностика“
Тематична единица - седмица № 6

Тема: Работа с преносим рентгенов апарат при леглото на болния.

I. Теоретична постановка на учебно-практическото занятие.

Работата на рентгеновия лаборант с преносим рентгенов апарат при леглото на болния е разнообразна, специфична и има своите особености. Тя е свързана с извършване на рентгенографии на различни обекти, на пациенти, пролежаващи в болнични отделения/клиники – реанимация, детско, ортопедично, неврологично отделение и др. Тежестта на състоянието на пациентите е различно. Най-тежко е при критично болните в реанимация, които са с непосредствена заплаха за живота: шок, кома и др. До леглото на всеки от тях има апарат за изкуствена белодробна вентилация, монитор за проследяване на жизнените показатели, стойки за закачване на банки, перфузори и др., които затрудняват работата на рентгеновия лаборант и налагат спазването на определени изисквания.

II. Рентгенографската техника и използваните центражи при леглото на болния изисква спазване на следните правила:

- Те са спешни и се извършват веднага след получаване на заявка или обаждане от персонал, работещ в съответното отделение/клиника.
- Получава се допълнителна информация от персонала относно обекта на изследване, проекциите, конкретната причина за изследването или временната диагноза, необходими за правилно изпълнение на центражната техника.
- Не се взема информирано съгласие от пациента или негов близък за извършване на изследването.
- Преносимият рентгенов апарат се включва само в напълно изсъхнали помещения.
- Не се използва антидифузна решетка (Буки).

- Всички центражи, които ще се извършват да са съобразени със състоянието на пациента и диагнозата.
- Избира се фокусно разстояние 70 см.
- Избира се касета в зависимост от големината на обекта.
- Разполагането на касетата (детектора) и позиционирането при тежко болни пациенти да се извършва винаги с помощ от персонала, работещ в съответното отделение/клиника.
- Да се спазва входно място на централен лъч и поставяне на знак при всички проекции.
- Да се спазват условията за лъчезащита
  - По време на експонация в болничната стая да няма персонал или други лица, които нямат пряко участие в извършване на рентгенографията.
  - Пациентите от болничната стая, в която се извършва рентгенографията трябва да излязат. Остават само неподвижните и тежко болни пациенти.
  - Рентгеновият лаборант, придружителите и персоналът, които пряко участват в извършване на рентгенографията да са облечени с лъчезащитна престилка.
- Да се блендира.

III. Варианти за разполагане на касета.

1. **При лицева проекция** – касетата се разполага върху леглото на пациента, под обекта или чаршафа, от рентгеновия лаборант /с или без помощ от персонала, в зависимост от състоянието на пациента/.
2. **При профилна проекция:**
  - a) Касетата се разполага върху леглото на пациента, под обекта или чаршафа, от рентгеновия лаборант /с или без помощ от персонала, в зависимост от състоянието на пациента/.
  - b) Когато пациентът е по гръб и е неподвижен, касетата се разполага медиално или латерално, в зависимост от обекта, перпендикулярно на легло.

IV. Центражна техника в условия на стерилност.

1. **Бял дроб** – извършва се в легнало по гръб или седнало положение на пациента, при спазване на всички други изисквания на центражна техника.
2. **Горен и долен крайник, раменен и тазов пояс** - най-често се използват лицева и/или профилна проекция, в легнало или

седнало положение, в зависимост от конкретния случай, тежестта на състоянието на пациента и определен обект. Те могат да се извършват по стандартния начин или чрез нагласяване на апаратурата и касетата, а не на пациента. При центражите в принудителна флексия да се спазва правилото за еднакво отдалечаване на костите от касетата. Спазват се всички други изисквания.

V. Практически задачи за самостоятелна работа.

1. Избройте 3 основни източници на грешки при рентгенография на бял дроб в „легло положение“ на пациент в реанимация.

.....
.....

2. Опишете алгоритъма за центражна техника на ТБС в лицева проекция с преносим рентгенов апарат при леглото на болния.